

Μια στιγμή... Πέντε Στάσεις

Ο **ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΟΣ ΙΝΤΖΕΜΠΕΛΗΣ** ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΕΣΣΕΡΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ: ΕΛΕΝΗΣ ΠΡΙΟΒΟΛΟΥ, ΒΙΟΛΑ ΑΡΝΤΟΝΕ, ΜΑΚΗ ΤΣΙΤΑ, ΑΘΗΝΑΣ ΑΡΑΠΑΚΗ

01 «ΜΙΑ ΣΤΙΓΜΗ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ»

ΕΛΕΝΗ ΠΡΙΟΒΟΛΟΥ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ

Η σκηνοθέτρια Ασιτα Παμπλέκν θέλγεται από την προσωπικότητα του Φωκά Κορέσιου. Είναι διάσημος και είναι το κατάλληλο πρόσωπο για να αποτελέσει το θέμα της ταινίας που θέλει να φτιάξει. Είναι ιδιόρρυθμος και είναι δύσκολο να τον πείσει να μιλήσει για τη ζωή του. Προσπαθεί να τον προσεγγίσει και στην πρώτη συνάντησή τον πείθει. Έτσι το έτος 2001 ο διανοστής Φωκάς Κορέσιος, στη δύση της ζωής του και αποσυρμένος από κάθε δημοσιότητα, αποφασίζει να ενδώσει στην πρόσκληση της σκηνοθέτριας Ασιτας Παμπλέκν να κάνει ντοκιμαντέρ για τη ζωή και το έργο του.

Αρχίζει την αφήγηση από τα παιδικά του χρόνια, στις αρχές της δεκαετίας του '30: την καταπίεση από τον στρατιωτικό πατέρα, το αυστηρό πλαίσιο το οποίο επιβάλλει το οικογενειακό πρωτόκολλο, τη στράτευση του στη Μεταξική Νεολαία και εν συνεχεία στις γραμμές του ΕΑΜ. Η διήγηση της συγγραφέως είναι εξαιρετική, αφού χειρίζεται άριστα το λόγο και, το κυριότερο, γνωρίζει το πολιτικό κλίμα της εποχής. Ο ατίθασος χαρακτήρας του νέου Φωκά και η αναζήτηση του έρωτα τον κάνουν ιδιαίτερα αγαπητό και ώριμο για την ηλικία του. Του αρέσει το διάβασμα και διακρίνεται για την οξύτητα και ευφυΐα. Σπουδαία είναι η γνωριμία με τη Σοφία η οποία είναι μια μορφωμένη και όμορφη γυναίκα. Μετά την απελευθέρωση βρίσκονται, μαζί με τη γυναίκα της ζωής του, ως υπότροφοι του Γαλλικού Ινστιτούτου στο Παρίσι, όπου αναμειγνύονται με τον κύκλο των υπαρξιστών και υπερρεαλιστών κι εκείνος εξελίσσεται σε μέντορα του φιλοσοφικού στοχασμού. Εκπληκτικές είναι οι στιγμές αφήγησης για τον Πολ Σαρτρ, τη Σιμόν ντε Μπอบουάρ και τη γαλλική διανόηση.

Ο ήρωας Φωκάς Κορέσιος είναι ο άνθρωπος που θα πάει ψηλά γιατί αφηφά τον κίνδυνο και προχωρά μπροστά για να πετύχει το στόχο του. Στην αφήγηση που κάνει στη σκηνοθέτρια μοιάζει σαν να φαίνεται ότι νιώθει τύψεις και κάτω από το βάρος των αφόρη-

των εννοχών του, καθιστά τη σκηνοθέτρια εξομολόγο του και της αποκαλύπτει τα βαθιά κρυμμένα μυστικά, μέχρι την κατάκτηση της κορυφής. Το μυθιστόρημα «Μια στιγμή μέσα στο χρόνο» είναι ένα βιβλίο που θα αγαπήσετε και θα σας μάθει πράγματα που τα έχετε ακούσει αλλά δεν τα γνωρίζετε σε βάθος. Και όλα αυτά μέσα από την

πένα της σπουδαίας συγγραφέως Ελένης Πριόβολου.

02 «ΤΟ ΤΡΕΝΟ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ»

ΒΙΟΛΑ ΑΡΝΤΟΝΕ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Η Βιόλα Αρντόνε στο μυθιστόρημα «Το τρένο των παιδιών» γράφει για τη μετά τον πόλεμο Ιταλία, όταν η

φτώχεια είχε αντικαταστήσει τον πόλεμο και πολλές οικογένειες λιμοκτονούσαν και δεν είχαν όνειρα για ανάκαμψη της οικονομίας. Έτσι λοιπόν πήρε πρωτοβουλία το κομμουνιστικό κόμμα της Ιταλίας και έστειλε πολλά παιδιά στη Βόρεια Ιταλία όπου φιλοξενήθηκαν από πιο εύπορες οικογένειες και βοηθήθηκαν να σταθούν στα

πόδια τους. Στην πραγματικότητα ήταν δύσκολο οι μανάδες να στείλουν με το τρένο τα παιδιά τους στην άλλη άκρη της Ιταλίας. Η συγγραφέας αναρωτιέται αν από αγάπη αποφάσισαν οι μανάδες να τα στείλουν στην Μπολόνια, στο Ρίμινι, στη Μόντενα. Μερικοί λένε ότι όποιος σε στέλνει μακριά σε αγαπάει.

«Μερικές φορές αυτός που σε αφήνει να φύγεις σε αγαπάει περισσότερο από αυτόν που σε κρατάει κοντά του».

Το 1946 ο μικρός Αμερίγκο εγκαταλείπει τη γειτονιά του στη Νάπολη. Μπαίνει σ' ένα τρένο μαζί με τα χιλιάδες άλλα παιδιά του ιταλικού Νότου που -με πρωτοβουλία του κομμουνιστικού κόμματος- φεύγουν για τον Βορρά, να σωθούν από τη φτώχεια και τη δυστυχία που σκόρπισε ο πόλεμος. Ο Αμερίγκο διασχίζει τη χερσόνησο, φτάνει στην Μπολόνια και από εκεί πηγαίνει στη Μόντενα για να φιλοξενηθεί μερικούς μήνες από μια οικογένεια.

Με το έκπληκτο βλέμμα ενός επτάχρονου παιδιού, που έχει ωστόσο μάθει να επιβιώνει στα στενά της Νάπολης, ο Αμερίγκο θα μας ξεναγήσει σε μια Ιταλία που προσπαθεί να σταθεί στα πόδια της. Θα μας διηγηθεί τη συγκινητική ιστορία ενός σκληρού αποκωμισμού. Και θα μας μιλήσει για τον βαθύ πόνο από τον οποίο δεν μπορεί κανείς να γλιτώσει - γιατί μόνο έτσι μεγαλώνουμε. Πολλές σκηνές του μυθιστορήματος είναι γραμμένες ρεαλιστικά και θυμίζουν τις κινηματογραφικές ταινίες του Λουκίνο Βισκόντι, του Φελίνι και τόσων άλλων δημιουργών της μεγάλης οθόνης. Αρκετές φορές θα συγκινηθείτε διαβάζοντας το βιβλίο και θα αναρωτηθείτε πώς αυτά τα παιδιά ξέφυγαν από τη μοίρα τους. Ίσως γιατί βρέθηκαν κάποιοι άνθρωποι που τα βοήθησαν και τα στήριξαν για να βρουν το δρόμο τους. Θα πρότεινα να διαβάσετε αυτό το καταπληκτικό βιβλίο.

03 «ΠΕΝΤΕ ΣΤΑΣΕΙΣ»

ΜΑΚΗΣ ΤΣΙΤΑΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ο Μάκης Τσίτας, εφτά χρόνια μετά το βραβευμένο μυθιστόρημά του «Μάρτυς μου ο Θεός», επανέρχεται με την εντυπωσιακή στη δωρικότητα της νούβλα «Πέντε στάσεις». Και σε αυτό το βιβλίο

του χρησιμοποιεί το πρώτο πρόσωπο και λόγο απλό, καθημερινό, με τους ήρωές του να είναι άνθρωποι της διπλανής πόρτας.

Η Τασούλα για χρόνια προσπαθούσε να διαχειριστεί μία παρουσία-απουσία. Ισορρόπησε τη ζωή της με έναν άντρα-τύραννο, μεγαλύτερό της, που ενώ ζούσε μαζί της δεν ήταν ποτέ μαζί της. Εμαθε όμως να σφίγγει τα δόντια και να δίνει τον καλύτερο εαυτό της.

Κανείς δεν ήξερε τι πέρναγε, το πώς ζούσε. Κλεισμένη στον εαυτό της, με τον κόσμο της όλον να αποτελεί μία διαδρομή πέντε στάσεων με το λεωφορείο για να πάει σπίτι-δουλειά και το αντίστροφο. Φοβόμηνη την κατακραυγή της κοινωνίας, αγωνιζόταν μόνο για να είναι καλά τα παιδιά της και καθαρά το σπίτι της. Είχε επιλέξει να παραγκωνίσει τον εγωισμό της και βάλει τον εαυτό της σε δεύτερη μοίρα.

Από μικρή έμπλεξε με τον Θεόφιλο και με το ζόρι κατάφερε να τελειώσει τις σπουδές της, κατόπιν επιμονής -ευτυχώς- του πατέρα της. Έκανε γρήγορα δύο παιδιά που τα μεγάλωσε μόνη της. Δεν είχε καμία στήριξη από τον άντρα της, ποτέ δεν βρήκε απάγκιο. Καμία αναγνώριση ή εκτίμηση, ενώ όλα έπρεπε να δείχνουν σωστά, για το θεαθήναι. Τα πάντα δέχτηκε, και την απόρριψη και την απιστία, μέχρι που αποφάσισε πως ο ρόλος της μάνας που είναι ύψιστος επιτάσσει την περιφρόνηση. Κι αφού τον απαίξωσε πρώτα μέσα στο μυαλό της, τον ακύρωσε και από τη ζωή της.

Παρ' όλα αυτά η αγνή ψυχή και η ανιδιοτελεία της δεν της επέτρεψαν να τον εγκαταλείψει όσο εκείνος ψυχορραγούσε. Αργοπορημένα ήρθαν για την Τασούλα το φως, η λύτρωση, η απελευθέρωση. Τουλάχιστον ήρθαν.

Στέρειοι χαρακτήρες, κωμικά στοιχεία, έντονη συγκίνηση, ένας μονόλογος τόσο βαθύς και εσωτερικός, τον μέσα από τη διάφανη ψυχή της Τασούλας μπορεί κανείς να δει ένα δικό του κομμάτι.

04 «AMATUM-19: ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ. ΜΑΡΤΙΟΣ 2020-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2020» ΑΘΗΝΑ ΑΡΑΠΑΚΗ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΟΧΑΣΤΗΣ

Αλήθεια, μπορεί η ποίηση να είναι κυριολεκτικά επίκαιρη; Συνήθως, στο μυαλό όλων μας, η έννοια της διαχρονικότητας στην ποίηση είναι το ζητούμενο. Τι γίνεται, όμως, όταν ο άνθρωπος αναπάντεχα εμπνέεται και κατακλύζεται από συναισθήματα που μόνο με στίχους μπορεί να εκφράσει, όταν τα γεγονότα της τρέχουσας πραγματικότητας είναι τόσο Μεγάλα, τόσο Πρωτόγνωρα, τόσο Βασανιστικά, που η προσπάθεια διαχείρισής τους μπορεί μόνο μέσα από ένα ποίημα να εκφραστεί;

Τότε μπορεί και να γεννηθεί ένας εν δυνάμει ποιητής... Όπως εδώ φαίνεται να είναι η πρωτοεμφανιζόμενη ποιήτρια Αθηνά Αραπάκη με τη νέα συλλογή της «Amatum-19: Ημερολόγιο Ποίησης. Μάρτιος 2020-Δεκέμβριος 2020» που μόλις κυκλοφόρησε από τις Εκδόσεις Στοχαστής.

Νομίζω πως στην εποχή του Covid-19, με τις οδυνηρές συνέπειες του εγκλεισμού και του φόβου στις ψυχές όλων μας, τα ερωτήματα που θέτει, τα συναισθήματα που εκφράζει και οι ανησυχίες που διαπερνούν κάθε λέξη της συλλογής «Amatum-19» είναι κάτι που αφορούν όλους μας και

κυρίως όλους όσους «έπνιξαν» τον έρωτα, «ευνούχισαν» την αγάπη, «κατέστειλαν» τα ένστικτα, στο όνομα της προστασίας τους από τον φονικό ιό. Γιατί όταν πιάσει κανείς στα χέρια του το μικρό αυτό βιβλίο της Αραπάκη σίγουρα θα νιώσει ένα αναπάντεχο συναίσθημα οικειότητας και ταύτισης.

Ερωτας στα χρόνια του Covid-19. Να είσαι ερωτευμένος στα χρόνια της πανδημίας... Amatum-19. Amatum, λατινιστί ερωτευμένος, σε λάθος όμως χρονική στιγμή. Να περνάς μια χρονιά κλεισμένος σε τοίχους, σε σκέψεις, σε απόγνωση, σε απόσταση. Να περνάς μια χρονιά ανέγγιχτη, πλκκτική, εχθρική

στο κάθε συναίσθημα. Και κάθε ημέρα να σημειώνεις στο αυτοσχέδιο ημερολόγιό σου ερωτικούς στίχους ή άλλων εσωτερικούς μονόλογους που στοχεύουν σε έναν και μόνο παραλήπτη, προσδοκούν στην ανταπόκριση του μοναδικού Άλλου, του υποκείμενου του πόθου σου. Αλλά και σε όλους όσοι μοιράζονται την ίδια «εμπειρία» μαζί σου. Ημέρα 4η, ημέρα 46η, ημέρα 145η, ημέρα 160ή, ημέρα 195η, ημέρα 260ή...

Μέρες σαν ποιήματα, ποιήματα σαν μέρες που κυλούν μελαγχολικά πάνω σε σελίδες γεμάτες από γλυκόπικρες ερωτικές μελωδίες. Αλλάστε, διαβάζοντας κανείς τα

ποιήματα αυτής της συλλογής, ακόμη και εκεί που ο θάνατος και η ανθρώπινη αποστασιοποίηση θα δείξει την πιο σκοτεινή/σκληρή εκδοχή της, νιώθει ένα φύσημα ελπίδας στα σωθικά του, εκείνο που μόνο όταν σε έχει αγγίξει ο έρωτας νιώθεις, εκείνο που σου δημιουργεί η προσμονή να ξανασμίξεις με τον άλλον, ακόμη και αν η απόσταση είναι απροσμέτρηση: «Θα έρθουν καλύτερες μέρες αγάπη μου/Θ' ανθίσουν οι αμυγδαλιές/Και το πτώμα του γείτονα/Θα πάψει να μυρίζει/Θα σε ξαναδώ/Όταν όλα τελειώσουν/Και ο κόσμος αλλάξει/Θα ξαναβρεθούμε». ■

